

Noi Mediterane (IV): «Nu vorbi: ascultă-L»

Sfântul Josemaría „descoperă”
Duhul Sfânt cu ajutorul unui
sfat simplu, care ne poate, de
asemenea, lumina viața
spirituală.

13.11.2017

Înainte de a se întoarce lângă Tatăl,
Isus i-a avertizat pe apostolii săi: „Și,
iată, eu trimit asupra voastră pe
acela pe care Tatăl l-a promis, însă
voi să rămâneți în cetate, până când
veți fi îmbrăcați cu putere de sus” (Lc
24,49). Apostolii au rămas în

Ierusalim, în așteptarea promisului lui Dumnezeu. În realitate, promisiunea, darul, era însuși Dumnezeu, Duhul său Sfânt. Câteva zile mai târziu, la sărbătoarea de Rusalii îl vor primi, împlinindu-se de harul lui Dumnezeu. „Discipolii, care erau deja martori ai gloriei Mântuitorului, și-au dovedit puterea Duhului Sfânt: inteligențele și inimile lor s-au deschis către o lumină nouă”^[1]. În aceeași zi au început să predice cu îndrăzneală și să asculte cuvintele Sfântului Petru, iar Scriptura ne spune că au fost botezați „și li s-au adăugat cam la trei mii de suflete” (Fapt 2,41).

Sfântul Josemaría își amintea deseori că darul Duhului Sfânt nu este o amintire din trecut, ci un fenomen mereu actual. „Și noi, precum acei primi credincioși care s-au apropiat de Sfântul Petru în ziua de Rusalii, am fost botezați. Prin botez, Tatăl nostru, Dumnezeu ne-a luat în

stăpânire viețile, ne-a incorporat în cea a lui Cristos și ni l-a trimis pe Duhul Sfânt” ^[2]. Prin botez în primul rând și, apoi, prin sacramentul mirului, noi am primit întregul dar al lui Dumnezeu, viața Trinitară.

Descoperirea Sfântului Duh, Mângâietorul

Darul lui Dumnezeu, Mântuirea pe care am primit-o, nu este un *lucru*, ci o *Personă*. De aceea, întreaga viață creștină se naște din relația personală cu Dumnezeu care vine să sălășluiască în inimile noastre. Acesta este un adevăr cunoscut: se află la baza vieții credincioase. Totuși, poate fi și ceva pe care urmează să-l descoperim.

„De-a lungul anului 1932 am asistat la o puternică dezvoltare a devoțiunii pentru Sfântul Duh la Sfântul Josemaría”, semnaleză unul dintre cei mai buni cunoscători ai operei

sale ^[3]. După luni de zile, încercând să se adreseze tot mai mult Mângâietorului, primește o lumină specială, care îi deschide o nouă panoramă, așa cum știm dintr-o adnotare din aceeași zi:

„Octava tuturor Sfinților – marți – 8.11.1932: în această dimineață, acum mai puțin de o oră, dragul meu Pr. Sánchez mi-a descoperit „altă Mediterană”. Mi-am spus: „să păstrezi prietenie cu Sfântul Duh. Nu vorbi: ascultă-L”. Și de pe str. Leganitos, făcând rugăciune, o rugăciune blândă și luminoasă, am considerat că viața din copilărie, atunci când am simțit că sunt fiul lui Dumnezeu, mi-a dăruit dragoste către Tată; că, mai înainte, am ajuns prin Maria la Isus, pe care Îl ador ca prieten, ca frate, ca un iubitor al său, așa cum sunt... Până acum, eu știam că Sfântul Duh sălășluia în sufletul meu, pentru a-l sfinți..., dar nu m-am prins de acest adevăr al prezenței

Sale. Au fost necesare cuvintele lui Pr. Sánchez: simt Iubirea în mine: și vreau să mă adresez Lui, să-I fiu prieten, confident ... să-i ușurez munca de curățare sufletească, de a smulge, de a aprinde... Nu voi ști să fac asta, totuși: El îmi va da puteri, El va face totul, dacă eu o doresc... și, cu adevărat, doresc asta! Oaspete Divin, Maestru, Lumină, Ghid, Iubire: să știe sărmanul măgăruș să te cinstească și să-ți asculte învățămintele, și să se înflăcăreze, și să te urmeze, și să te iubească – Propunere : a cultiva, pe cât posibil fără întrerupere, prietenia și adresarea plină de iubire și docilă către Sfântul Duh. *Veni Sancte Spiritus!* ... ^[4].

În aceste notițe, Sfântul Josemaría își reia itinerariul spiritual prin care Dumnezeu îl dusesese: descoperirea filiației divine, mijlocirea Sfintei Maria către Isus, comoara prieteniei pentru Cristos... până la a lua act de

prezența Iubirii lui Dumnezeu în sinea lui. Așa cum va scrie mulți ani mai târziu, vine o clipă în care inima are nevoie „de a o deosebi și de a o adora pe fiecare dintre persoanele divine. (...) Și discută cu dragoste cu Tatăl și cu Fiul și cu Duhul Sfânt; și se supune cu ușurință acțiunii Duhului Sfânt dătător de viață, care ne dăruiește fără să merităm: darurile și virtuțile supranaturale!” ^[5].

Faptul că Sfântul Duh sălășluiește în sufletul creștinului este ceva ce el știa deja, dar încă nu îl captase ca pe ceva *trăit*, experimentat în profunzime. O dată cu ocazia rostirii acelor cuvinte ale îndrumătorului său spiritual, se deschide în fața ochilor săi un nou orizont, ceva pe care nu doar că îl *înțelege*, ci și, mai ales, îl *trăiește*: „simt Iubirea în mine”. În fața acelei minunății se înflăcărează în dorința de a corespunde, de a se pune la dispoziția acelei Iubiri: „vreau să mă

adresez Lui, să-I fiu prieten,
confident... să-i ușurez munca de
curățare sufletească, de a smulge, de
a aprinde...” Și în fața fricii de a nu fi
capabil, de a nu fi la înălțime, se
ivește siguranța că Dumnezeu este
cel care o va face asta, dacă el îl lasă.

A primi darul lui Dumnezeu

Primul lucru care atrage atenția la
Mediterrana care se deschide în fața
Sfântului Josemaría este
protagonismul lui Dumnezeu. Câteva
săptămâni mai târziu va da expresie
celei care va fi nr. 57 din *Drum*:

„Caută să te adresezi cât mai frecvent
Duhului Sfânt – Marele Necunoscut –
Acela ce trebuie să te sfințească” ^[6].
Sfințirea noastră este lucrarea lui
Dumnezeu, deși de multe ori acel
Dumnezeu care ne sfințește s-a
dovedit a fi „Marele Necunoscut”.

Într-o lume, precum a noastră, care
pune accentul pe *fapta* omenească și

pe rodul efortului nostru, nu întotdeauna avem prezent în minte faptul că Mântuirea pe care o primim de la Dumnezeu este în mod fundamental un *dar gratuit*. În cuvintele Sfântului Paul: „Căci prin har ați fost mântuiți datorită credinței” (Ef 2,8). Bineînțeles, efortul pe care noi îl depunem este important și a trăi într-un fel nu este același lucru cu a trăi altfel. Totuși, întreaga noastră activitate reiese din siguranța prin care „creștinismul este har, este surpriza pe care un Dumnezeu care, fiind mulțumit nu doar pentru crearea lumii și a omului, s-a și așezat lângă ființa sa”^[7]. Și asta înseamnă ceva pentru fiecare trebuie să descopere *într-un mod personal*. Așa cum îi place să repete lui Papa Francisc este vorba despre a recunoaște faptul că „Dumnezeu este cel care te „primerea” (merge înaintea ta). Tu îl cauți, dar El este cel care te caută

primul. Tu vrei să-L găsești, dar El ne găsește mai întâi” ^[8].

Din această descoperire se naște „un principiu esențial al viziunii creștine a vieții: *primatul harului*” ^[9]. O dată cu trecerea anilor, nu și-au pierdut actualitatea cuvintele pe care Sfântul Ioan Paul al II-lea le pregătea Bisericii pentru noul mileniu. În mod concret, Papa ne pune în gardă, în fața unei noi tentații care se putea insinua în viața noastră spirituală sau în misiunea apostolică: „să ne gândim că rezultatele depind de capacitatea noastră de a face și de a programa” ^[10]. Astfel, ne-am putea gândi că viața noastră interioară nu este atât de intensă precum ne așteptam, pentru că nu punem suficient efort sau că apostolatul nostru nu dă rodul prevăzut, din cauză că ne-a lipsit exigența necesară. Aceasta poate fi o parte a problemei, dar nu o explică pe de-a întregul. Noi, creștinii știm că

Dumnezeu este cel care face lucrurile: „lucrările apostolice nu cresc prin puterile omenești, ci prin suflarea Duhului Sfânt” ^[11]. Aici aflăm alt mod de a recunoaște că viața noastră nu are valoare prin ceea ce facem noi, și nu își pierde valoarea prin puținul pe care îl facem sau prin înfrângerile noastre... atâta timp cât revenim la acel Dumnezeu care a dorit să trăiască în mijlocul nostru. „A trăi conform Duhului Sfânt înseamnă a trăi din credință, din speranță, din iubire: să-L lăsăm pe Dumnezeu să ne ia în stăpânire și să ne schimbe din rădăcină inimile, pentru a le face pe măsura sa” ^[12].

Autenticul punct de plecare pentru viața creștină, „pentru a realiza opere bune”, așa cum Părintele nostru, Dumnezeu ne încredințează (Ef 2,10) este, deci, mulțumirea de a primi – darul lui Dumnezeu – care ne conduce către trăirea întru

abandonarea de sine, plină de
speranță a fiilor lui Dumnezeu ^[13].

«A cultiva adresarea plină de iubire și docilă către Sfântul Duh»

A primi darul lui Dumnezeu înseamnă a primi o Persoană și, de aceea, este înțeles sfatul Părintelui Sánchez către Sfântul Josemaría: „să păstrezi prietenie cu Sfântul Duh. Nu vorbi: ascultă-L”. Cu o persoană avem prietenie, iar prietenia se dezvoltă prin dialog. De aceea, descoperind prezența personală a lui Dumnezeu în inima sa, Sfântul Josemaría a făcut o propunere concretă: „a cultiva, pe cât posibil fără întrerupere, prietenia și adresarea plină de iubire și docilă către Sfântul Duh”. Aceasta este ceea ce putem adăuga din partea noastră pentru a-l *auzi*.

Este vorba despre un drum realizabil pentru toți creștinii: să te deschizi în mod continuu spre acțiunea Paracletului să-i ascuți inspirația, să-l lași să te conducă „spre întregul adevăr” (In 16,13). Isus le-a promis celor Doisprezece: „El vă va învăța totul și vă va aminti toate lucrurile pe care vi le-am spus” (In 14,26). Sfântul Duh este cel care ne permite să trăim conform proiectelor lui Dumnezeu, căci El este și cel care „ne va anunța ceea ce va veni” (In 16,13).

Primii creștini au înțeles această realitate și, mai ales, *au trăit-o*. „Abia există o pagină din Faptele Apostolilor în care nu ni se vorbește despre El și despre acțiunea prin care îndrumă, conduce și însuflețește viața și lucrările comunității creștine de la începuturi” ^[14]. Cu adevărat, „cei care sunt îndrumați de Sfântul Duh sunt fii ai lui Dumnezeu” (Rm 8,14). Și ne lăsăm conduși de El atâta vreme cât încercăm să ne antrenăm

în fiecare zi pentru „dificila disciplină de a asculta” ^[15]. A ne adresa Sfântului Duh înseamnă a-i asculta glasul „care îți vorbește prin întâmplările din viața zilnică, prin bucuriile și suferințele care le însoțesc, prin persoanele care se află împrejurul tău, prin vocea conștiinței tale, însetată de adevăr, de fericire, de bunătate și de frumusețe” ^[16].

În acest sens este interesant pasajul din ultima carte de interviuri cu Papa Benedict al XVI-lea. Ziaristul îl întreabă dacă nu există momente în care Papa „se poate simți teribil de singur”: „Da – răspunde Papa Benedict al XVI-lea –, dar datorită faptului că mă simt atât de legat de Domnul, niciodată nu sunt singur de tot”; și imediat adaugă: „Se știe pur și simplu: nu sunt eu cel care face asta. Singur nu aș putea să o fac. El este mereu aici. Nu trebuie decât să ascult și să mă deschid din când în când către El” ^[17]. Perspectiva de a

împărtăși propria viață cu Dumnezeu, de a trăi pentru prietenia cu El, se dovedește astăzi atât de atrăgătoare ca întotdeauna. Dar, continuă jurnalistul, „oare, cum se reușește această ascultare, această deschidere largă față de Dumnezeu?”. Papa cel emerit râde, iar ziaristul insistă: „care este cel mai bun mod de a face aceasta?”. Răspunde simplu Benedict al XVI-lea : „Pai, rugându-l pe Domnul – trebuie să mă ajuți acum! – și reculegându-te în interiorul tău, rămânând în tăcere. Și, apoi, se poate bate la poartă, din nou, prin rugăciune și de obicei funcționează” ^[18].

A învăța să recunoști glasul său

În propria noastră viață de rugăciune, poate fără a pretinde că facem asta, câteodată ne putem aștepta la fenomene oarecum extraordinare, care să ne *asigure* că

vorbim cu Dumnezeu, că El ne ascultă, că ne vorbește. Viața spirituală, în schimb, se realizează într-un mod mult mai cotidian. Mai mult decât de a primi haruri speciale este vorba de „a fi sensibili la ceea ce Duhul divin realizează împrejurul nostru și în noi înșine” ^[19].

„Cei care sunt îndrumați de Duhul lui Dumnezeu, aceștia sunt fiii lui Dumnezeu” (Rm 8,14). Această îndrumare a Mângâietorului constă din a ne da de obicei – mai degrabă decât indicații concrete – lumină, orientare. În feluri foarte diferite și contând pe etapele fiecăruia, iluminează evenimentele mici și mari din viața noastră. Astfel, un detaliu sau altul ne apare ca un mod *nou*, diferit, într-o lumină care arată un sens mai clar despre ceea ce înainte se dovedea a fi neclar și nesigur.

Oare, cum primim acea lumină? În mii de feluri diferite: citind Scriptura, scrierile sfinților, o carte despre spiritualitate; sau în situații neașteptate, ca în timpul unei conversații dintre prieteni, citind o știre... Există o infinitate de momente în care Duhul Sfânt poate să ne sugereze ceva anume. Dar El contează pe inteligența și pe libertatea noastră, pentru a da formă celor sugerate de El. Este bine să învățăm să ne rugăm plecând de la aceste scânteieri; să medităm la ele, fără grabă, zi după zi; să ne oprim în timpul rugăciunii și să-L întrebăm pe Domnul: „Prin această treabă care mă preocupă, prin ceea ce mi s-a întâmplat, ce vrei să-mi spui, oare?, ce îmi propui pentru viața mea?”

În această ascultare răbdătoare este bine să avem în vedere că vocea Sfântului Duh poate să apară în inima noastră, amestecată împreună cu altele, foarte diferite: egoismul

nostru, poftele noastre, tentațiile Diavolului... Cum să recunoaștem, oare, ceea ce vine de la El? Pentru aceasta, ca și în atâtea alte lucruri, nu există dovezi de netăgăduit; dar există semne care ajută să discerni prezența sa. În primul rând, trebuie ținut seama că Dumnezeu nu se contrazice: nu ne va cere nimic contradictoriu cu învățăturile lui Isus Cristos, culese din Scriptură și învățate de către Biserică. Nici nu ne va sugera ceva care se opune vocației noastre. În al doilea rând, trebuie să acordăm atenție pentru ceea ce aduc cu sine aceste inspirații. Prin roade se recunoaște copacul (cf. Mt 7,16-20); și, așa cum scrie Sfântul Paul, „rodul Duhului este: iubirea, bucuria, pacea, răbdarea, bunăvoința, bunătatea, fidelitatea, blândețea, cumpătarea” (Ga 5,22-23). Tradiția spirituală a Bisericii rămâne constantă în a semnala că „Duhul lui Dumnezeu aduce în mod inevitabil pace în suflet; diavolul produce în

mod inevitabil neliniște” ^[20]. De-a lungul zilei ni se vor ivi o infinitate de *idei fericite*; idei despre slujire, despre grijă, despre atenție, despre iertare. În mod frecvent, nu va fi vorba doar despre *o idee bună*, ci că Duhul Sfânt ne aprinde inima. Să răspundem la aceste inspirații ale Mângâietorului ne va umple de un autentic *gaudium cum pace* : o bucurie plină de pace.

Docilitatea Duhului Sfânt este, în sfârșit, o atitudine care este bine să fie cultivată, cu seninătate, cu ajutorul îndrumării spirituale. Nu încetează să fie semnificativ faptul că acest orizont i s-a deschis Sfântului Josemaría tocmai în acest context. Sfatul pe care l-a primit – „ascultă-L” – arată, de asemenea, și gradul de conștiință pe care Părintele Sánchez îl avea pentru misiunea sa de îndrumător spiritual : să faciliteze munca de curățare sufletească, de a smulge, de a aprinde...” Aceasta este

sarcina celor care îi însoțesc pe alții în viața lor spirituală: să-i ajute să se cunoască, pentru a putea să discearnă ceea ce este mai bine în ceea ce Mângâietorul poate să le ceară. Astfel, puțin câte puțin, fiecare va învăța să-L vadă pe Dumnezeu în ceea ce i se petrece și se întâmplă în lume.

Ancorați în Iubirea pentru Dumnezeu, cu suflarea Sfântului Duh

Din Înălțarea Domnului la Cer și din trimiterea Duhului Sfânt în ziua de Rusalii trăim în perioada de misiune: Cristos însuși ne-a încredințat sarcina de a duce Mântuirea în întreaga lume. Sfântul Părinte a comentat aceasta în repetate ocazii, vorbind despre „dynamismul de ”ieșire” pe care Dumnezeu dorește să o provoace printre creștini” ^[21], semnalând în același timp că, o dată cu sarcina, ne-a dat și forța de a o

îndeplini. Într-adevăr, acel dinamism „nu este o strategie, ci forța însăși a Duhului Sfânt, caritatea necreată” [22].

La cateheza sa despre speranță, Papa Francisc a reamintit importanța de ne lăsa îndrumați de Sfântul Duh, folosind o imagine foarte dragă Părinților Bisericii: „Scrisoarea către Evrei compară speranța cu o ancoră (cf. 6,18-19); și acestei imagini i-o putem adăuga pe cea a unei vele. Dacă ancora este ceea ce dă bărcii siguranță și o ține „ancorată” între valurile mării, vela este, în schimb, ceea ce o face să meargă și să avanseze printre ape. Speranța este realmente ca o velă care adună vântul Duhului Sfânt și îl transformă în forța motrice care împinge barca, după caz, spre largul mării sau spre țărm” [23].

Să trăim ancorați în profunzimea Iubirii lui Dumnezeu ne dă siguranță; să trăim ascultând de

Sfântul Duh ne permite să avansăm prin puterea lui Dumnezeu și în direcția pe care El ne-o sugerează: „să zburăm, fără să ne sprijinim pe nimic de aici, ascultând vocea și suflul Duhului” ^[24]. Ambele lucruri se nasc din uniunea cu Dumnezeu. De aceea, „Biserica are nevoie imperioasă de plămânul rugăciunii” ^[25]. Ultimii papi au amintit aceasta în mod constant : dacă dorim să îndeplinim misiunea pe care Cristos ne-a încredințat-o o dată cu însuși Duhul de care El era însuflețit, nu există alt drum decât cel al rugăciunii, adresării continue și încredințate față de Mângâietor. De aici rezultă importanța de a descoperi Mediterana a prezenței vii a lui Dumnezeu în inima noastră. Și să navigăm spre largul mării, îndrumați de Sfântul Duh, „lumină, foc, vânt impetuos (...), care aprinde flacăra și face capabilă provocarea de incendii de iubire” ^[26].

[1] Sfântul Josemaría, *E Cristos care trece*, nr. 127.

[2] *Ibíd.*, nr. 128.

[3] P. Rodríguez, comentariu la nr. 57 al ediției critico-istorică din *Drum*, p. 269.

[4] Sfântul Josemaría, *Însemnări intime*, nr. 864, în P. Rodríguez, *Drum*. Ediție critico-istorică, comentariu la nr. 57, pag. 270. Se face trimitere aici la un studiu de J.L. Illanes, “Trato con el Espíritu Santo y dinamismo de la experiencia espiritual. Consideraciones a partir de un texto del Beato Josemaría Escrivá”, în P. Rodríguez și al. Sfântul Duh și Biserica: Al XIX-lea Simpozion Internațional de Teologie a Universității din Navarra, Serviciul de Publicații al Universității din Navarra, 1999, 467-479.

[5] Sfântul Josemaría, *Prietenii lui Dumnezeu*, nr. 306.

[6] Cf. P. Rodríguez, *Drum*. Ediție critico-istorică, comentariu la nr. 57. Autorul datează redactarea acestui punct cu data de 22-XI-1932.

[7] Sfântul Ioan Paul al II-lea, Scrisoare ap. *Novo millennio ineunte*, 6-I-2001, nr. 4.

[8] S. Rubin, F. Ambrogetti, *Papa Francisc. Conversații cu con Jorge Bergoglio*, Ediciones B, Barcelona 2013, 48.

[9] Sfântul Ioan Paul al II-lea, *Novo millenio ineunte*, nr. 38.

[10] *Ibíd.*

[11] Sfântul Josemaría, *Convorbiri*, nr. 40.

[12] Sfântul Josemaría, *E Cristos care trece*, nr. 134.

[13] Cf. F. Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 14-II-2017, nr. 8.

[14] Sfântul Josemaría, *E Cristos care trece*, nr. 127.

[15] Sfântul Ioan Paul al II-lea, *Discurs*, 5-VI-2004.

[16] *Ibíd.*

[17] Benedict al XVI-lea, *Ultimele conversații*, Mensajero, Bilbao 2016, p. 284.

[18] *Ibíd.*

[19] Sfântul Josemaría, *E Cristos care trece*, nr. 130.

[20] J. Philippe, *La școală Sfântului Duh*, Rialp, Madrid 2005, p. 53.
Despre această temă, în general, cf. pp. 45-64.

[21] Papa Francisc, Ex. Ap. *Evangelii Gaudium*, 24-XI-2013, nr. 20.

[22] F. Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 14-II-2017, nr. 9.

[23] Papa Francisc, *Audiența generală*, 31-V-2017.

[24] Sfântul Josemaría, *Forja*, nr. 994.

[25] Papa Francisc, *Evangelii gaudium*, nr. 262.

[26] Sfântul Josemaría, *Prietenii lui Dumnezeu*, nr. 244.

.....

pdf | document generat automat din
<https://opusdei.org/ro-ro/article/nuevos-mediterraneos-iv-espirtu-santo/>
(26.03.2025)